

NIVELURILE SPRIJINULUI LOGISTIC ÎN OPERAȚIILE MULTINAȚIONALE CONDUSE DE ONU

THE LEVELS OF LOGISTICS SUPPORT IN UN-LED MULTINATIONAL OPERATIONS

Col.prof.univ.dr. Sorin PÎNZARIU*
Col. dr. Aurel ILIUȚĂ**

Pentru desfășurarea cu succes (atingerea stării finale) a operațiilor multinaționale, prin procesul de planificare, în toate fazele sale, se stabilesc pentru fiecare nivel de sprijin logistic structurile și măsurile necesare în vederea asigurării forțelor participante la operația multinațională cu tot ceea ce le este necesar pentru trai și îndeplinirea misiunilor.

In order to successfully conduct multinational operations (reaching the end state) through the planning process, along all its phases, the necessary structures and measures are established to provide the forces that participate in the multinational operation with all they need for living and mission accomplishment at each level of the logistic support.

Cuvinte-cheie: operații multinaționale; proceduri; sprijin logistic; planificare; organizare; niveluri.

Keywords: multinational operations; proceeding; logistic support; planning; organization; levels.

Desfășurarea operațiilor multinaționale sub egida ONU și comanda uneia dintre cele trei organizații, Organizația Națiunilor Unite, Organizația Tratatului Atlanticului de Nord și Uniunea Europeană scoate în evidență faptul că fiecare dintre cele trei entități își organizează și își planifică acțiunile militare, luând în considerare responsabilitățile tuturor structurilor implicate la cele trei nivele ale artei militare: strategic, operativ și tactic. Evident că în cadrul fiecărei organizații există și un al patrulea sau chiar un al cincilea nivel organizatoric, în speță nivelul politic și cel politico-militar, care deși direcționează structurile de la cele trei nivele ale artei militare către starea finală dorită, nu reprezintă obiectul și, ca atare, nu le vom trata în acest articol științific.

Dorim să evidențiem faptul că, în cadrul operațiilor multinaționale pentru fiecare dintre cele trei niveluri ale artei militare, putem distinge, în mod corespunzător, și trei niveluri de sprijin logistic: strategic, operativ și tactic.

Astfel, pentru nivelul strategic, pentru toate cele trei organizații internaționale de securitate, sprijinul logistic se planifică și asigură/execută de către structuri de nivel strategic, operaționale, respectiv logistice, obligatoriu, care au un caracter întrunit. Continuând cu nivelul operativ, sprijinul logistic este coordonat, respectiv se asigură de către structuri de coordonare și execuție, multinaționale și naționale, unele dintre ele (cele multinaționale) având adeseori un caracter întrunit sau care, în funcție de nivelul forțelor alocate de categoriile de forțe, pentru participarea la operația multinațională pot avea caracter de specializare (terestru, naval sau aerian). În mod obligatoriu, la nivel tactic, regăsim subordonate, prin planurile de operații și anexele de sprijin logistic ale acestora, structuri de execuție, de cele mai multe ori din organica contingentelor naționale, ale TCNs.

Experiența acumulată în ultimele operații multinaționale conduse de ONU, NATO și UE evidențiază efortul continuu și comun al structurilor de decizie, operaționale și de sprijin logistic pentru a asigura un nivel superior de organizare (managementul sistemului de sprijin logistic) în teatrul de operații a structurilor care participă la constituirea sistemului de sprijin logistic, prin elaborarea și implementarea unei concepții unitare de sprijin logistic. Pe baza acestei concepții sunt stabilite, pentru tot teatrul de operații, zone de

*Universitatea Națională de Apărare „Carol I”

e-mail: sorinpinz@yahoo.com

**Spitalul Universitar de Urgență Militar

Central „Carol Davila”

e-mail: floris 1989@yahoo.com

responsabilitate logistică, sunt delimitate liniile de sprijin specific, în funcție de nivelul eșaloanelor participante la operația multinațională și sunt marcate structurile care pun în practică decizia comandantului Forței Multinaționale, în domeniul abordat. Nivelurile sprijinului logistic au implicații diferite asupra capacității de susținere a forțelor combatante pentru îndeplinirea misiunii.

În conformitate cu documentele care reglementează sprijinul logistic în operațiile conduse de către ONU, responsabilitatea privind sprijinul logistic acordat forțelor multinaționale revine Departamentului Operațiilor de Menținere a Păcii (*Department of Peacekeeping Operations/DPKO*). Spre deosebire de operațiile conduse de către NATO și UE, în cadrul ONU se analizează sustenabilitatea Forței Multinaționale din perspectivă logistică și administrativă.

În operațiile multinaționale conduse de ONU, la nivel strategic, regăsim Departamentul Operațiilor de Menținere a Păcii. DPKO este responsabil pentru dezvoltarea politicilor în domeniu și conducerea operațiilor multinaționale. Această structură asigură legătura dintre Secretariatul General al organizației și statele membre, în domenii precum cel operațional și logistic¹. În subordinea DPKO regăsim Biroul de Sprijin Logistical Operației (*Office of Mission Support/OMS*) care este responsabil pentru: coordonarea tuturor aspectelor logistice și administrative pentru structura de forțe multinațională; dezvoltarea și implementarea politicilor și procedurilor specifice sprijinului logistic în operațiile conduse de către ONU; planificarea și coordonarea sprijinului logistic la nivel operativ și tactic; asigurarea legăturii cu statele membre și alte organizații în ceea ce privește contribuțiile acestora la operațiile conduse de către ONU; coordonarea încheierii acordurilor de sprijin logistic; implementarea politicilor și reglementărilor la nivelul teatrului de operații, în domeniile logistic și financiar.

OMS are în subordine două structuri de coordonare a sprijinului logistic și administrativ: Divizia de Sprijin Logistic (*Logistics Support Division/LSD*) și Divizia de Sprijin Administrativ (*Administration Support Division/ASD*). Divizia pentru Sprijin Logistic este structurată pe trei servicii, după cum urmează: Sprijin Logistic Operațional (*Operational Support Service/OSS*); Sprijin Logistic Specializat (*Specialist Support Service/SSS*) și Comunicații și Tehnologia Informațiilor

(*Communications & Information Technology/C&IT*).

Activitățile desfășurate de LSD se concretizează în²: identificarea cerințelor logistice ale misiunii; planificarea structurilor de sprijin logistic; stabilirea priorităților pentru cererile primite de la forțele participante la misiune; coordonarea contribuției statelor membre; negocierea contractelor de achiziții cu națiunea gazdă sau firme internaționale de profil; negocierea cu firmele de transport interesate în asigurarea transportului forțelor în/din teatrul de operații; executarea controlului proprietății imobiliare a ONU; monitorizarea contractelor încheiate.

Divizia pentru Sprijin Administrativ (*ASD*) este responsabilă de desfășurarea activităților din domeniul precum managementul personalului și cel financiar, pentru întreaga operație multinațională. Divizia este organizată pe două secțiuni: Management Financiar și Sprijin Logistic (*Financial Management and Support Services/FMSS*), respectiv Managementul Personalului și Sprijin Logistic (*Personnel Management and Support Services/PMSS*).

Ambele secțiuni au ca principală responsabilitate managementul Acordurilor de Înțelegere (*Memorandums of Understanding/MOU*), stabilirea legăturilor cu statele participante la operație pentru determinarea fondurilor financiare necesare contravalorii bunurilor și serviciilor oferite trupelor, respectiv coordonarea tuturor activităților în vederea recrutării și managementului resursei umane.

La nivel operativ regăsim Comandamentul Forței Multinaționale a cărui compunere depinde de dimensiunea forțelor angajate în operație, precum și de cerințele operaționale ale acțiunilor militare.

Șeful misiunii este, de regulă, o personalitate recunoscută, la nivel internațional din domeniul diplomației ONU având funcția de Trimis Special al Secretarului General al ONU (*Special Representative of the Secretary-General/SRSG*), care exercită autoritatea investită în toate domeniile operației multinaționale conduse de către ONU, inclusiv în domeniul logistic. Din punct de vedere logistic, fiecare operație multinațională condusă de către ONU are două componente majore: una civilă și alta militară, ambele fiind responsabile de asigurarea sprijinului logistic la nivelul teatrului de operații. În sensul celor prezentate, componenta civilă este condusă de către Directorul Administrativ (*Director of Administration/DOA*) și/sau Ofițerul Administrativ-Șef (*Chief Administrative Officer/CAO*).

Responsabilitățile generale ale CAO³ constau în: achizițiile de materiale, indiferent de zona de proveniență; suportul națiunii gazdă; avizarea documentelor care implică cheltuieli de fonduri pentru nevoile misiunii; organizarea ajutoarelor umanitare; înaintarea de rapoarte de informare sau cereri suplimentare către Divizia de Sprijin Logistic; pregătirea și centralizarea estimărilor bugetare, punerea de acord a acestora cu cerințele misiunii; administrarea bugetului.

CAO este consilierul principal al SRSG în materie de sprijin logistic și administrație și are în subordine un număr crescut de structuri care asigură îndeplinirea atribuțiilor funcționale, din domeniu, astfel: secție personal civil; secție sprijin logistic integrat; secție financiară; secție transporturi; secție servicii generale; secție mentenanță tehnică de calcul; secție management clădiri și mentenanță; secție comunicații și secție achiziții. Fiecare dintre aceste structuri dispune de personal specializat pentru asigurarea unei game extinse de bunuri și servicii pentru militarii din compunerea Forței Multinaționale.

Comandantul Forței Multinaționale reprezintă militarul cu cea mai înaltă funcție în cadrul operației multinaționale, fiind numit de către Secretarul General ONU. El conduce comandamentul Forței Multinaționale compus din funcții permanente, acordate anumitor națiuni (ofițer șef al operațiilor, ofițer logistic șef, consilieri), respectiv funcții temporare, la care au acces, prin rotație, statele membre ONU.

La nivelul Forței Multinaționale, sprijinul logistic este condus de către Ofițerul Logistic Șef (*Chief Logistics Officer/CLO*), subordonat în mod direct șefului de stat major. CLO asigură coordonarea sprijinului logistic pentru Forța Multinațională, în strânsă cooperare cu CAO, pe baza constrângerilor financiare stabilite de ONU.

Are ca sarcină principală, stabilirea, organizarea și funcționarea Bazei de Sprijin Logistic a misiunii. El conduce procesul de elaborare și de implementare a Procedurilor de Operare Standard care asigură funcționarea sistemului logistic al operației multinaționale.

CLO asigură, prin personalul din subordine conducerea activităților de aprovizionare, mentenanță, transport, servicii de campanie (hrănire, poștă și curierat, asistență medicală etc.)⁴.

Un alt ofițer cu atribuțiuni în domeniul logistic (în abordarea și în viziunea ONU) este *Ofițerul Șef al Personalului Militar (Chief Military Personnel Officer/CMPO)*. Acesta are următoarele atribuțiuni principale: administrarea resursei umane; recreerea și menținerea moralului; ținerea evidenței; stabilirea atribuțiilor de serviciu; stabilirea regulilor de comportare; coordonarea elaborării și distribuirii publicațiilor militare.

Ofițerul Medic Șef (Chief Medical Officer/CMedO) este responsabil pentru menținerea stării de sănătate a personalului, respectiv păstrarea unei situații corespunzătoare pe linia medicinei preventive, la nivelul teatrului de operații. Asigură prin personalul specializat și structurile din subordine evacuarea aeromedicală (*Medical Evacuation/MEDEVAC*), în consultare cu șeful Secției Operații Aeriene (*Chief Air Operations/CAir Ops*). Totodată, acesta asigură integrarea sprijinului medical pus la dispoziție de contingentele naționale, respectiv evacuarea în afara teatrului de operații a militarilor care au nevoie de asistență medicală de specialitate, de lungă durată.

O altă componentă a sprijinului logistic la nivel operativ este asigurată de unitățile specializate ale Forței Multinaționale. În funcție de tipul operației, de dimensiunea forței și de specificul zonei de operații, aceste unități (subunități) de sprijin logistic ale Forței Multinaționale pot avea destinații și specializări diferite, precum: baze logistice (unități de aprovizionare); unități de geniu pentru logistică; unități de mentenanță; unități de sprijin medical; structuri de controlul mișcării; unități de transport (terestru și aerian); unități de transmisiuni și comunicații; structuri de coordonare a Sprijinului Națiunii Gazdă.

Fiecare dintre structurile menționate mai sus au un rol deosebit în asigurarea sprijinului logistic pentru contingentele naționale participante la operație, precum și pentru organizațiile internaționale și agențiile care participă la asigurarea sustenabilității Forței Multinaționale. Dintre unitățile și structurile menționate dorim să evidențiem rolul deosebit al bazei de sprijin logistic, care, prin dimensiune și materialele acumulate, reprezintă o capacitate importantă a Forței Multinaționale.

Baza de sprijin logistic asigură, după cum am prezentat anterior, nivelul operativ al sistemului logistic al Forței Multinaționale. Ca și structură specializată în asigurarea sprijinului logistic necesar

Forței Multinaționale, ea are o structură flexibilă, fiind dimensionată în funcție de cerințele misiunii și de numărul personalului participant. De regulă, în funcție de tipul operației multinaționale, baza de sprijin logistic are următoarele responsabilități principale:

- desfășurarea tuturor activităților specifice componentelor lanțului de aprovizionare-livrare (primirea, recepția, transportul și distribuția materialelor către capacitățile de depozitare existente);
- managementul solicitărilor de sprijin logistic;
- managementul materialelor asigurate prin contractare;
- managementul transporturilor la nivelul teatrului de operații;
- constituirea și depozitarea stocurilor de carburanți-lubrifianți;
- verificarea calității produselor alimentare obținute prin contractare;
- constituirea de subunități de sprijin logistic pentru asigurarea deplasării către înainte, în zone noi de responsabilitate.

Ofițerul Logistic Șef este responsabil de dispunerea și funcționarea bazei de sprijin logistic a Forței Multinaționale, precum și de asigurarea sprijinului logistic oferit contingentelor naționale, prin această structură sau prin secții ale acesteia. De evidențiat faptul că, în condițiile în care baza de sprijin logistic se dispune central, secțiile sale pot fi dispuse în apropierea punctelor de îmbarcare-debarcare, maritime sau aeriene.

La nivel tactic regăsim unitățile, subunitățile și formațiunile de sprijin logistic din structura contingentelor naționale, care sunt destinate să asigure susținere organică forțelor combatante și de sprijin de luptă și un anumit nivel, relativ, de independență din punct de vedere logistic.

Din punct de vedere al dispunerii, structurile de sprijin logistic ale contingentelor naționale reprezintă elemente ale sistemului de sprijin logistic, amplasarea lor la teren având la bază decizia comandantului contingentului național (la propunerea șefului S4). De regulă, structura de sprijin logistic se dispune în același raion cu una dintre subunitățile luptătoare și comandamentul contingentului național. În cadrul structurilor de sprijin logistic regăsim formațiuni de depozitare (materiale de intendanță; armament și muniții;

materiale tehnice; piese auto; carburanți și lubrifianți etc.), precum și tehnica necesară pentru a asigura hrănirea personalului, spălarea lenjeriei, fabricarea pâinii, repararea tehnicii, acordarea asistenței medicale etc.⁵. Compunerea unor astfel de structuri este diversă, de la caz, la caz, mergând de la depozite de materiale intendanță, armament și muniție, materiale tehnice, piese auto până la carburanți-lubrifianți.

Experiența acumulată în operațiile din ultima perioadă de timp evidențiază faptul că structurile de sprijin logistic ale contingentelor naționale pot avea dimensiuni diferite, chiar în condițiile în care deservesc același număr de persoane, luând în considerare acordurile de sprijin logistic reciproc, încheiate de diferite țări participante la operație.

În concluzie, dorim să evidențiem faptul că sistemul de sprijin logistic al ONU a cunoscut modificări structurale, cel puțin în ceea ce privește structurile cu rol de organizare și de planificare, situate la nivel operativ. Astfel, se constată că spre deosebire de operațiile conduse de organizație, până în momentul primului deceniu, din secolul XXI, structura de sprijin logistic a DPKO și-a reconfigurat organigrama, dispărând Divizia de Administrație și Logistică în Teren (*Field Administration and Logistics Division/FALD*). Locul acestei structuri a fost luat de cele două secțiuni ale Biroului de Sprijin Logistic al Misiunii, în speță, Divizia de Sprijin Logistic și Divizia de Sprijin Administrativ.

Modificările survenite în domeniul logistic nu au avut consecințe doar în plan structural, ci mai ales în cel conceptual și acțional. Astfel, observăm că, pe măsură ce organizația aproape că „s-a retras” din operațiile multinaționale de mare amploare, sprijinul logistic a devenit mai suplă, mai flexibil și mai racordat la sistemul economic care funcționează la nivel global. Din acest punct de vedere, ONU continuă să folosească în operațiile derulate sub comanda sa personal de specialitate, provenit îndeosebi din regiunea în care se desfășoară acțiunile militare, iar structurile sale de sprijin derulează tot mai multe contracte cu operatorii economici civili.

Fiind o organizație care, cu mici excepții (Baza Logistică de la Brindisi, Italia), nu dispune de structuri de sprijin logistic și nici nu utilizează concepte precum NATO și UE (MILU sau MIMU), în privința sprijinului logistic acordat TCNs, ONU se bazează în continuare pe logistica contingentelor naționale, la nivelul Forței Multinaționale fiind

destul de greu să luăm în discuție un sistem logistic integrat (sprijin logistic integrat). Cu toate aceste impedimente care țin de puterea statelor care participă la operația multinațională, de lipsa de standardizare a tehnicii, a echipamentelor sau a procedurilor utilizate de către TCNs, cu toate că în ultima perioadă de timp, ONU a apelat tot mai mult la organizații, precum NATO și UE pentru soluționarea situațiilor de criză, organizația asigură în termeni corespunzători necesitățile de sprijin ale militarilor aflați sub comanda sa.

În opinia noastră se impune cu stringență ca ONU să se implice într-o operație multinațională de amploare, nu numai pentru a-și dovedi capacitatea de conducere și de soluționare a unor astfel de situații de criză, dar și pentru a-și verifica tehnica, echipamentele, personalul și procedurile de lucru, inclusiv cele logistice. Susținem acest punct de vedere, deoarece, în opinia noastră, organizația este pe punctul de a rămâne în urmă, în ceea ce privește căile și modalitățile de asigurare a sprijinului logistic, după ce ani de zile a fost la originea procesului de transformare în domeniul abordat.

NOTE:

1 D. Leslie, *Operational logistical support of UN peacekeeping missions: intermediate logistics course*, The United Nations Institute for Training and Research Programme of Correspondence Instruction in Peacekeeping Operations, Dag Hammarskjöld Centre, Box 20475, New York, NY 10017, 2005, p. 6.

2 S. Pînzariu, *Logistica operațiilor multinaționale sub egidă ONU sau sub comandă NATO*, teză de doctorat, Editura Academiei de Înalte Studii Militare, fondul de carte al Bibliotecii Universității Naționale de Apărare „Carol I”, București, 2003, p. 35.

3 S. Pînzariu, *op.cit.*, p. 36.

4 D. Leslie, *op.cit.*, p. 11.

5 B.P. Mocanu, *Logistica trupelor angajate în acțiuni de luptă în afara granițelor României*, teză de doctorat, Editura Universității Naționale de Apărare „Carol I”, fondul de carte al Bibliotecii Universității Naționale de Apărare „Carol I”, București, 2006, p. 108.

BIBLIOGRAFIE

SMG/L-1, Doctrina logisticii operațiilor întrunite, București, 2008.

L – 1, Regulamentul logisticii operațiilor întrunite, București, 2008.

Zisu C., Scriciu L., Mocanu B.P., Dogaru M., *Coordonate ale sprijinului logistic în operațiile internaționale*, Editura Centrul Tehnic-Editorial al Armatei, București, 2008.

B.P. Mocanu, *Logistica trupelor angajate în acțiuni de luptă în afara granițelor României*, teză de doctorat, Editura Universității Naționale de Apărare „Carol I”, fondul de carte al Bibliotecii Universității Naționale de Apărare „Carol I”, București, 2006.

S. Pînzariu, *Logistica operațiilor multinaționale sub egidă ONU sau sub comandă NATO*, teză de doctorat, Editura Academiei de Înalte Studii Militare, fondul de carte al Bibliotecii Universității Naționale de Apărare „Carol I”, București, 2003.

D. Leslie, *Operational logistical support of UN peacekeeping missions: intermediate logistics course*, The United Nations Institute for Training and Research Programme of Correspondence Instruction in Peacekeeping Operations, Dag Hammarskjöld Centre, Box 20475, New York, NY 10017, 2005.

Logistica operațiilor multinaționale sub egidă ONU și comandă ONU, Editura Academiei de Înalte Studii Militare, București, 2003.